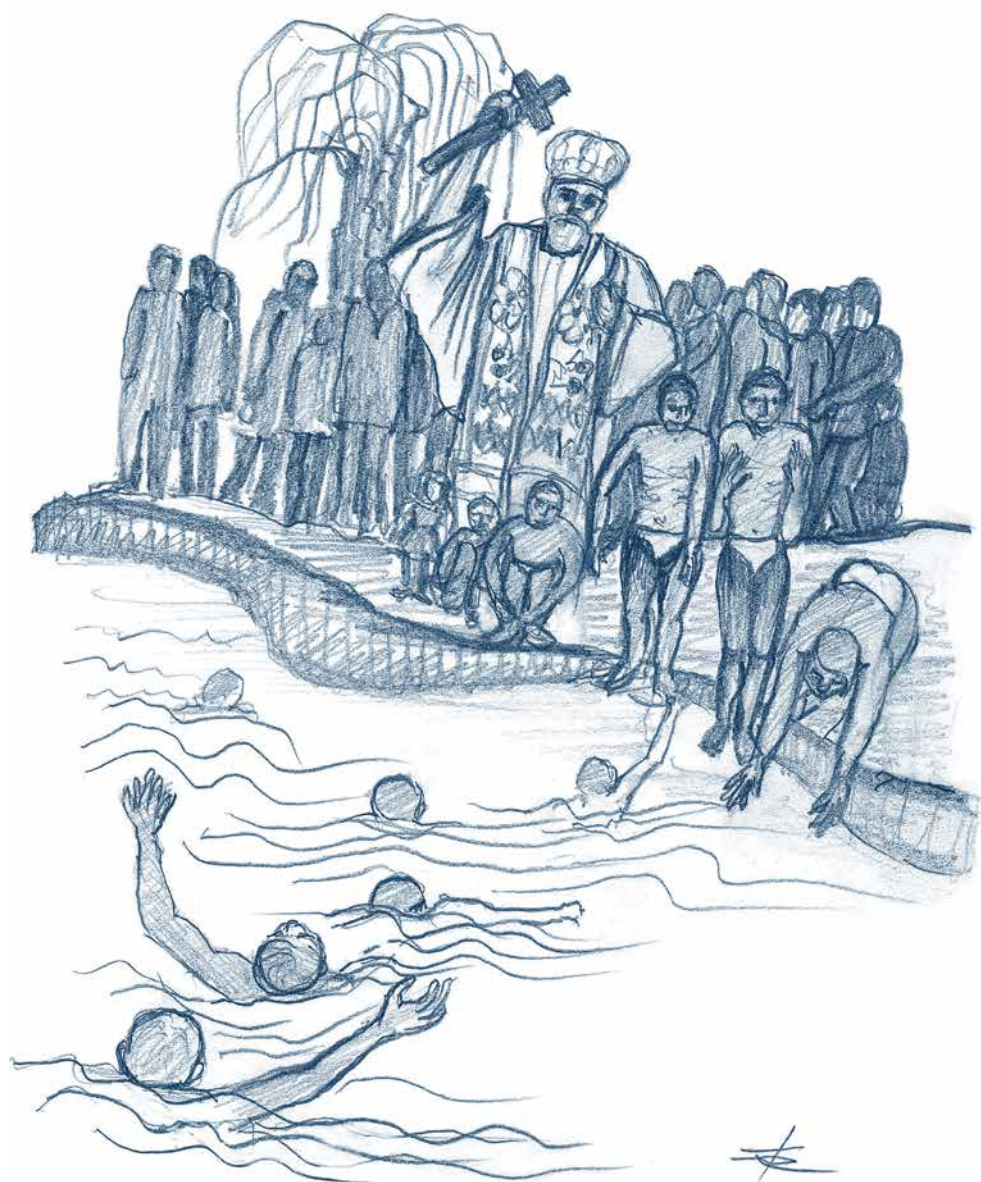

Nemzetiségi Hagyományok Szokások 2017

Dr. Tóth Rózsa grafikai
Kiadja a Nemzetiségek Háza
Szeged

VÍZKERESZT

A vízkereszt a karácsonyi tizenkét napos ünnepkör utolsó napja. Ilyenkor a keleti keresztény népek Jézus megkeresztelésére emlékeznek. Az ünnep neve görögül *epifánia* vagy *theofánia*, ami *megjelenést*, illetve *Úrjelenést* jelent. A vízszentelő szertartás után a pap egy fakeresztet dob a vízpartról a tengerbe, folyóba vagy tóba. A dicsőség azé a fiatalé, aki azt onnan kihozza. Az ünnep napja január 6., kivéve a szerb, orosz és ukrán egyházakat, amelyek az ónaptár szerint tizenhárom nappal később, január 19-én ünneplik az Isten megjelenését.

JANUÁR

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
26	27	28	29	30	31	1 Újév Fruzsina
2 Ábel Alpár	3 Genovéva Benjámin	4 Titusz Leona	5 Simon Emília	6 Boldizsár Menyhért	7 Attila Ramóna	8 Gyöngyvér Szörény
9 Marcell Juliánusz	10 Melánia Vilmos	11 Ágota Honoráta	12 Ernő Tatjana	13 Veronika Csongor	14 Bódog Félix	15 Loránd Lóránt
16 Gusztáv Marcell	17 Antal Antónia	18 Piroska Margit	19 Sára Márió	20 Fábián Sebestyén	21 Ágnes Agnéta	22 Vince Artúr
23 Zelma Rajmund	24 Timót Ferenc	25 Pál Henrik	26 Vanda Paula	27 Angelika Angéla	28 Károly Karola	29 Adél Valér
30 Gerda Martina	31 Marcella	1	2	3	4	5

FEKETE MENYASSZONY

Az alföldi szlovákok körében hosszú ideig tartotta magát az a hagyomány, hogy a menyasszonyok fekete ruhában házasodjanak. Ennek oka talán az első világháborús veszteségekkel, esetleg egyes evangélikus papok szigorával magyarázható.

FEBRUÁR

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
30	31	1 Ignác Brigitta	2 Karolina Aida	3 Balázs Oszkár	4 Csenge Ráhel	5 Ágota Ingrid
6 Dóra Dorottya	7 Rómeó Tódor	8 Aranka Jeromos	9 Abigél Alex	10 Elvira Ella	11 Bertold Marietta	12 Lídia Livia
13 Ella Linda	14 Bálint Valentin	15 Georgina Kolos	16 Julianna Lilla	17 Donát Julián	18 Bernadett Simon	19 Zsuzsanna Eliza
20 Aladár Álmos	21 Eleonóra Zelmira	22 Gerzson Margit	23 Alfréd Mirtill	24 Elemér Diána	25 Mátyás Darinka	26 Géza Vanda
27 Edina Alexander	28 Ákos Bátor	1	2	3	4	5

MARTENICA

Március 1-jén a bolgárok piros és fehér fonalból fonott dísz, ún. martenicát ajándékoznak egymásnak. A piros szín a gonosz erők távoltartására szolgál, a fehér szín az egészség, az erő és a boldogság jelképe. A népszokás szerint, amikor az ember az első fecskét vagy gólyát megpillantja, leveszi a március elsején feltűzött martenicát, amelyet felköt egy ágra vagy egy kő alá rejt.

MÁRCIUS

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
27	28	1 Albin Csepke	2 Lujza Axel	3 Kornélia Frigyes	4 Kázmér Adrienn	5 Adorján Adrián
6 Inez Leonóra	7 Tamás Perpétua	8 Zoltán Julián	9 Fanni Franciska	10 Ildikó Emil	11 Szilárd Borostyán	12 Gergely Maximilián
13 Ajtony Krisztián	14 Matild Tilla	15 Nemzeti ünnep Kristóf	16 Henrietta Herbert	17 Gertrúd Patrik	18 Ede Sándor	19 Bánk József
20 Klaudia Alexandra	21 Benedek Bence	22 Beáta Izolda	23 Emőke Botond	24 Gábor Karina	25 Irén Írisz	26 Emánuel Larissza
27 Hajnalka Lídia	28 Gedeon Johanna	29 Augusztá Bertold	30 Zalán Izidor	31 Árpád Benő	1	2

TOJÁSKOCCINTÁS

Az ortodox keresztény népek legintenzívebben megélt vallási eseménye Jézus feltámadásának ünnepe, a húsvét. Vannak, akik szigorúan betartják az azt megelőző negyvennapos böjtöt, hogy aztán a nagyszombati feltámadási liturgiát követően önfeledten ünnepelhessenek. A locsolkodás nem jellemző, a tojáskoccintás vagy tojáskocogtatás, tojástörés annál inkább. Ennek során a tojás végét ütik egymáshoz, és az nyer, aki megtöri a másik tojását. Vannak, akik a győzelem érdekében különféle trükköket alkalmaznak. A deszki szerbek nemzetközi tojáskocogtató bajnokságot szerveznek.

ÁPRILIS

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
27	28	29	30	31	1 Hugó Agád	2 Áron Tünde
3 Buda Richárd	4 Izidor Kerény	5 Vince Juliána	6 Bíborka Vilmos	7 Herman Armand	8 Dénes Valter	9 Erhard Csoma
10 Zsolt Ezékiel	11 Leó Szaniszló	12 Gyula Sebő	13 Ida Márton	14 Nagypéntek Tibor	15 Anasztázia Tas	16 Csongor Bernadett
17 Húsvét Rudolf	18 Andrea Ilma	19 Emma Malvin	20 Tivadar Teodor	21 Konrád Alexandra	22 Csilla Noémi	23 Béla Hella
24 György Bojána	25 Márk Ányos	26 Ervin Ervina	27 Zita Mariann	28 Valéria Fedóra	29 Péter Katerina	30 Katalin Kitti

UKRÁN MOTÁNKA BABA

Ezeréves hagyományra tekint vissza, hogy ukrán asszonyok ún. motánka babákat készítenek. Ezek a babák az évszakoknak megfelelően különböző díszítést, mintázatot kaphatnak, eltérő jelentéssel bírhatnak. Közös bennük a kereszt motívum megjelenítése és az, hogy nincs arcuk, mivel a szemek a népi hagyomány szerint mágikus erőt hordoznak. A babáknak védelmező erőt tulajdonítanak, pozitív érzéseket hordoznak, a női bölcsességet jelképezik.

MÁJUS

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
1 Fülöp Jakab	2 Zsigmond Minerva	3 Irma Tímea	4 Flórián Mónika	5 Adrián Györgyi	6 Frida Ivett	7 Gizella Bendegúz
8 Mihály Stella	9 Gergely Gergő	10 Ármin Pálma	11 Ferenc Fabriciusz	12 Pongrác György	13 Szervác Imola	14 Bonifác Gyöngyi
15 Szonja Zsófia	16 Botond Mózes	17 Paszkál Ditmár	18 Alexandra Erik	19 Ivó Milán	20 Bernát Felícia	21 Konstantin Mirella
22 Júlia Rita	23 Dezső Dés	24 Eliza Eszter	25 Orbán Báronyka	26 Evelin Fülöp	27 Hella Agrippa	28 Csanád Emil
29 Magdolna Almira	30 Janka Zsanett	31 Angéla Petronella	1	2	3	4

TŰZUGRÁS

Szent Iván napja a nyári napfordulóhoz kötődik. Ünnepe a pogány időkbe nyúlik vissza. Az év legrövidebb éjszakája a mágia és a misztérium időszaka volt, amihez különböző szokások, legjellemzőbben a szakrális tűzgyújtás kapcsolódott. Ezek a pogány rituálék később Keresztelő Szent János ünnepének részévé váltak. Az ünnep a szlávok körében is elterjedt, és a szerelmi kívánságok napjává vált. Hogy próbára tegyék kapcsolatuk szilárdságát, ilyenkor fiatal párok kéz a kézben ugranak át a tűz felett. Ugyanezen a napon Ukrajnában lányok virágkoszorút dobnak a folyóba, hogy azt a szerelmük kiemelhesse, Lengyelországban pedig kívánságokat szimbolizáló lampionokat eregetnek.

JÚNIUS

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
29	30	31	1 Tünde Jusztin	2 Anita Kármén	3 Klotild Bercel	4 Bulcsú Kerény
5 Pünkösdi Bonifác	6 Cintia Norbert	7 Róbert Robertina	8 Medárd Helga	9 Félix Előd	10 Gréta Margit	11 Barnabás Rozalinda
12 Villő Cinella	13 Anett Antal	14 Vazul Herta	15 Jolán Vid	16 Jusztin Ajtony	17 Alida Laura	18 Arnold Levente
19 Gyárfás Zorka	20 Rafael Özséb	21 Alajos Leila	22 Paulina Albin	23 Zoltán Szultána	24 Iván Bajnok	25 Vilmos Viola
26 János Pál	27 László Sámson	28 Irén Levente	29 Péter Pál	30 Pál Bese	1	2

ÖRMÉNY VÍZI TÜNDÉR

Az Örmény-felföld területének 90%-a 1000 méter felett van. Éppen ezért az örmények nagy becsben tartják a hazájuk területén lévő (Szevan-tó), illetve az annak határain kívülre került (Van-tó) tavakat és folyókat. Legendáik szerint ezek egy vízi tündér ajándékai, akinek nagyon hálásak. Szeretetük jeléül júliusban az ő tiszteletére különféle vízi versenyeket, horgászatokat szerveznek.

JÚLIUS

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
26	27	28	29	30	1 Annamária Tihmér	2 Ottó Sarolt
3 Kornél Soma	4 Ulrik Berta	5 Emese Sarolta	6 Csaba Dominika	7 Apollónia Bódog	8 Ellák Eperke	9 Lukrécia Veronika
10 Amália Ulrika	11 Lili Nóra	12 Dalma Izabella	13 Jenő Indra	14 Örs Stella	15 Henrik Roland	16 Valter Irma
17 Elek Endre	18 Frigyes Kámea	19 Emília Varsány	20 Illés Margaréta	21 Dániel Daniella	22 Magdolna Léna	23 Lenke Laborc
24 Kincső Kinga	25 Jakab Kristóf	26 Anikó Anna	27 Liliána Olga	28 Szabolcs Szeréna	29 Flóra Márta	30 Judit Xénia
31 Oszkár Ignác	1	2	3	4	5	6

ÉTELSZENTELÉS

Minden keresztény nép vallási szertartásához kötődik ételszentelés, ahol az egyes ételfajták szimbolikus jelentést hordoznak. Az ételek megáldása legjellemzőbben a húsvéhoz kapcsolódik, de nem kizárólag akkor történhet. Előbbire példa az a lengyel szokás, hogy a szentelésre szánt ételeket, amelyek közül nem hiányozhat a só, bors és a báránka alakú édesség, gazdagon díszített húsvéti kosárba helyezik. Utóbbira példa az az ukrán hagyomány, mely szerint a mézet, az almát és a magvakat augusztus különböző napjain szentelik meg úgy, hogy az utolsó napon mákgubóból és száraznövényekből bokrétákat kötnek.

AUGUSZTUS

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
31	1 Boglárka Nimród	2 Lehel Alfonz	3 Hermina Lídia	4 Dominika Domonkos	5 Krisztina Abelina	6 Berta Bettina
7 Ibolya Cseperke	8 László Domonkos	9 Emőd Román	10 Lőrinc Blanka	11 Tiborc Zsuzsanna	12 Klára Dina	13 Ipoly Ince
14 Marcell Celesztina	15 Mária Alfréd	16 Ábrahám Rókus	17 Jácint Réka	18 Ilona Elena	19 Huba Bernát	20 Állami ünnep István
21 Hajnalka Sámuel	22 Menyhért Mirjam	23 Bence Minerva	24 Bertalan Detre	25 Lajos Patrícia	26 Izsó Natália	27 Gáspár Gazsó
28 Ágoston Mózes	29 Beatrix Erna	30 Rózsa Félix	31 Bella Erika	1	2	3

KÁVÉJÓSLÁS

A finomra darált kávéból készített zaccos, nálunk török kávénak nevezett ital a balkáni és keleti népek kedvelt itala, ennek köszönhetően mindenki a sajátjának tekinti, és nevezi azt pl. bosnyák, szerb, ciprusi vagy görög kávénak. Görögországban és Szerbiában többen a kávéscsésze falán körbefuttatott zacc formájából jósolni is tudnak, és képesek előre látni, mikor érkezik vendég, vagy áll pénz a házhoz.

SZEPTEMBER

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
28	29	30	31	1 Egon Egyed	2 Dorina Rebeka	3 Hilda Csobán
4 Rozália Mór	5 Lőrinc Viktor	6 Zakariás Csanád	7 Regina Dusán	8 Adrienn Mária	9 Ádám Pető	10 Hunor Nikolett
11 Teodóra Jácint	12 Mária Irma	13 Kornél Móric	14 Roxána Szeréna	15 Enikő Melitta	16 Edit Ciprián	17 Zsófia Robin
18 Diána Metód	19 Dorián Vilhelmina	20 Friderika Frida	21 Máté Mirella	22 Móric Írisz	23 Tekla Líviusz	24 Gellért Mercédesz
25 Eufrozina Kende	26 Jusztina Pál	27 Adalbert Döme	28 Vencel Bernát	29 Mihály Mikes	30 Jeromos Becse	1

KALÁCSSZENTELEÉS

A húsvéton és a karácsonyon kívül a szerbek legjelesebb eseménye a család védőszentjének ünnepe, a Slava, amely apáról fiúra öröklődik. Ebből az alkalmából összejön a család, mécsest gyújtanak a védőszent ikonja előtt, a pap megáldja a házat és lakóit, együtt étkeznek bőséges asztal mellett. A szertartás része a kalácsszentelés: a pap kereszt alakban megszegi, majd vörösborral megszenteli a kalácsot. Ezt követően ő, a családfő és még egy-két meghívott azt megforgatják, végül megtörik. *Krisztus közöttünk!* – mondják, amire a válasz, *Van és lesz!*

OKTÓBER

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
25	26	27	28	29	30	1 Malvin Teréz
2 Petra Örs	3 Helga Ilián	4 Ferenc Auróra	5 Aurél Galina	6 Brúnó Renáta	7 Amália Bekény	8 Koppány Bettina
9 Dénes Ábris	10 Gedeon Hajna	11 Brigitta Gitta	12 Miksa Szerafina	13 Ede Kálmán	14 Helén Domokos	15 Teréz Tekla
16 Gál Lehel	17 Hedvig Mályva	18 Lukács Ambrus	19 Nándor Lora	20 Vendel Kleopátra	21 Orsolya Urszula	22 Előd Filip
23 Nemzeti ünnep Gyöngyi	24 Salamon Gilberta	25 Bianka Blanka	26 Dömötör Armand	27 Szabina Bese	28 Simon Szimonetta	29 Nárcisz Zénó
30 Alfonz Kolos	31 Farkas Cseke	1	2	3	4	5

MÁRTON-NAPI LÁMPÁS FELVONULÁS

A Márton-napi szokások többnyire ahhoz a legendához kötődnek, amely szerint, amikor püspökké akarták szentelni Szent Mártont, ő egy libaólban bújt el, azonban a libák a gágogásukkal elárulták. Márton napon, német nemzetiségű településeken szokás, hogy gyerekek, illetve kisgyerekes családok járják az utcákat maguk által készített lámpásokkal, közben pedig az eseményhez illő dalokat énekelnek. Az ünneplés a Márton-napi tűz meggyújtásával, liba formájú sütemények és meleg italok fogyasztásával végződik.

NOVEMBER

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
30	31	1 <i>Mindenszentek</i> Marianna	2 Achilles Aténa	3 Győző Márton	4 Károly Karola	5 Imre Zakariás
6 Lénárd Leonárd	7 Rezső Szulamit	8 Zsombor Kolos	9 Tivadar Ugocsa	10 Réka Leon	11 Márton Martin	12 Jónás Renátó
13 Szilvia Tibor	14 Aliz Jozafát	15 Albert Lipót	16 Ödön Edmund	17 Gergely Hortenzia	18 Jenő Pető	19 Erzsébet Zsóka
20 Jolán Zolta	21 Olivér Iliász	22 Cecília Filemon	23 Kelemen Klementina	24 Emma Flóra	25 Katalin Katinka	26 Virág Konrád
27 Virgil Virgínia	28 Stefánia Jakab	29 Taksony Ilma	30 Andorn András	1	2	3

ANDRÁS- ÉS TAMÁS-NAPI JÓSLÁS

November utolsó napja Szent András ünnepe, amelyet egyben időjárás- és férjjósló napként tartanak számon. A szerelmi jóslás lényege, hogy a hajadon lányok jövődöbeli párjukról tudjanak meg minél többet. Az egyik legelterjedtebb jósló rituálé az ólom- vagy viaszöntés, amelynek során a kulcs lyukán át a hideg vízbe öntött, ott megszilárduló ólom vagy viasz alakjából következtetni lehet a jövődöbeli foglalkozására. A sokféle szokás egyike Lengyelországban az is, hogy a fiatal lányok cipőit rakosgatják egymás után sorba, és amelyiké először a küszöbhez ér, az megy először férjhez. Az alföldi szlovákok körében az András-napi jóslásokat decemberben, Tamás napján végezték.

DECEMBER

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
27	28	29	30	1 Elza Blanka	2 Melinda Vivien	3 Ferenc Olívia
4 Barbara Borbála	5 Vilma Bacsó	6 Miklós Miksa	7 Ambrus Ambrózia	8 Mária Emőke	9 Natália Gina	10 Judit Loretta
11 Árpád Daniló	12 Gabriella Johanna	13 Luca Otília	14 Szilárda Konrád	15 Valér Detre	16 Aletta Etelka	17 Lázár Olimpia
18 Augusztá Gracián	19 Viola Dárió	20 Teofil Ignác	21 Tamás Izidor	22 Zénó Nina	23 Viktória Zétény	24 Ádám Éva
25 Karácsony Eugénia	26 Karácsony István	27 János Lázár	28 Kamilla Tódor	29 Tamara Tamás	30 Dávid Hunor	31 Szilveszter Máriusz